

Lichaamsbeeld bij anorexia nervosa ontrafelen met virtual reality

Gepubliceerd: 10-06-2023 Laatste bijgewerkt: 16-11-2024

Het primaire doel van de huidige studie is om te onderzoeken of zelfwalging kenmerkend is voor patiënten met AN. Als dit inderdaad het geval is, zou dit belangrijke aanknopingspunten opleveren voor het verbeteren van bestaande behandelmogelijkheden...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving gestart
Type aandoening	Eetstoornissen en -afwijkingen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON53206

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

VR lichaamsbeeld meting bij anorexia

Aandoening

- Eetstoornissen en -afwijkingen

Synoniemen aandoening

eetstoornis; anorexia nervosa

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Accare, kinder- en jeugdpsychiatrie

Overige ondersteuning: NWO

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: anorexia nervosa, lichaamsbeeld, virtual reality

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Door kort (d.w.z. 4 x 10 seconden) individuen met en zonder AN bloot te stellen aan een gepersonaliseerde avatar in Virtual Reality (VR) met overgewicht, willen we in real-time vaststellen of zelfwalging inderdaad kenmerkend is voor AN. Gezichtselektromyografie (fEMG) zal worden gebruikt om psychofysiologische walgingsreacties te meten met de levator labii als de klassieke index van walging. Zelfgerapporteerde toestandsniveaus van walging zullen worden gemeten met visuele analoge schalen.

Secundaire uitkomstmaten

- Angst voor voedselinname gemeten met de subschaal Angst om te eten van de angst voor voedselmaat
- Verwachte voedselinname gemeten met de taak Gewichtstoenameschatting

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Het onderzoeken van specifieke factoren die bijdragen aan de ontwikkeling en instandhouding van anorexia nervosa (AN) is belangrijk om de bestaande behandelingsopties te verbeteren, vooral omdat de terugvalpercentages hoog zijn in deze populatie. Tot nu toe waren eerdere interventies gericht op het verminderen van angst voor voedselinname. We hebben onlangs een theoretisch model ontwikkeld waarin de belangrijkste mechanismen van bestaande theorieën zijn verwerkt en beschreven hoe lichaamsgerelateerde zelf-walging een centrale rol kan spelen bij het ontstaan en in stand houden van AN. Omdat behandelingen momenteel niet specifiek gericht zijn op zelf-walging, zou dit kunnen verklaren waarom hun effectiviteit op de lange termijn vaak beperkt is: resterende zelf-walging na behandeling zou mensen kwetsbaar kunnen maken voor terugval. Om walging effectief te verminderen, wordt gewenning via langdurige blootstelling als cruciaal beschouwd om de intrinsiek weerzinwekkende aard van walgingopwekkende stimuli te verminderen. Het is echter pas verantwoord om een

dergelijke nieuwe interventie te testen, wanneer de validiteit van het onderliggende theoretische model grondig is getoetst.

Doel van het onderzoek

Het primaire doel van de huidige studie is om te onderzoeken of zelfwalging kenmerkend is voor patiënten met AN. Als dit inderdaad het geval is, zou dit belangrijke aanknopingspunten opleveren voor het verbeteren van bestaande behandel mogelijkheden voor AN.

Onderzoeksopzet

Deze studie zal gebruik maken van een observationele opzet (case-control studie).

Inschatting van belasting en risico

In deze observationele studie zullen deelnemers worden gevraagd om zeven vragenlijsten in te vullen, deel te nemen aan een VR-kijktak waarbij fEMG-reacties worden gemeten, en twee computertaken uit te voeren. In totaal zal de tijdsinvestering ongeveer 105 minuten bedragen. Het onderzoek zou op de korte termijn negatief affect kunnen oproepen bij de patiëntengroep, vanwege de korte presentatie van eetstoornisrelevante stimuli. Omdat alle patiënten op het moment van het onderzoek in behandeling zijn, kunnen eventuele negatieve effecten van het onderzoek met hun therapeuten worden besproken. Aangezien personen met verhoogde niveaus van eetstoornissymptomen zijn uitgesloten van deelname aan de vergelijkingsgroep en op basis van positieve ervaringen met eerdere onderzoeken waarin we adolescente meisjes in een vergelijkingsgroep hebben opgenomen voor een onderzoek naar walging en eetstoornissymptomen, verwachten we niet dat de huidige studie enig negatief effect zal hebben op deelnemers in de vergelijkingsgroep, en als dat zo is, verwachten we dat dit slechts tijdelijk is. De studie zal naar verwachting ons begrip van de persistentie van voedselbeperking bij personen met AN vergroten. Hoewel verschillende onderzoeken tot nu toe walging hebben gekoppeld aan AN, blijft het volkomen onduidelijk wat nu precies walging oproept bij personen met AN. Door walgingsreacties in real-time te bestuderen, zal de huidige studie helpen om inzicht te krijgen in de exacte aard van walging bij AN, waardoor we kunnen bepalen wat belangrijke doelen voor behandeling zijn.

Contactpersonen

Publiek

Accare, kinder- en jeugdpsychiatrie

Nieuwe Stationsweg 15
Haren 9751 SZ
NL

Wetenschappelijk

Accare, kinder- en jeugdpsychiatrie

Nieuwe Stationsweg 15
Haren 9751 SZ
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Adolescenten (12-15 jaar)
Adolescenten (16-17 jaar)
Volwassenen (18-64 jaar)

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Inclusiecriteria voor de patiëntengroep:

- In behandeling bij de afdeling Eetstoornissen van Accare
- Een actuele formele diagnose hebben van anorexia nervosa volgens de DSM-5-criteria
- Leeftijd 12 tot 19 jaar oud
- Vrouwelijk geslacht
- Cognitief in staat zijn om deel te nemen aan het onderzoek, zoals beoordeeld door hun therapeut

Inclusiecriteria voor de vergelijkingsgroep:

- Leeftijd 12 tot 19 jaar oud
- Vrouwelijk geslacht
- Een gezond gewicht. De TNO (2010) BMI voor leeftijd groeicurve zal worden gebruikt om een **voor leeftijd gecorrigeerde BMI-range te bepalen die overeenkomt met volwassen BMI-classificaties voor een gezond gewicht (d.w.z. BMI tussen 18,5 en 24,9).

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Een potentiële deelnemer die aan een van de volgende criteria voldoet, wordt uitgesloten van deelname aan dit onderzoek:

- Leeftijd > 19 jaar
- Leeftijd < 12 jaar
- Geen Nederlands kunnen spreken en lezen
- Niet in staat zijn om deel te nemen zonder bril

Aanvullende uitsluitingscriteria voor de patiëntengroep:

- Medisch instabiel zijn en/of opgenomen in het ziekenhuis
- In een acute crisis verkeren (bijvoorbeeld door suïcidaliteit of middelenmisbruik)

Aanvullende uitsluitingscriteria voor de vergelijkingsgroep:

- Verhoogde niveaus van eetstoornissymptomen hebben (EDE-Q $\geq$ 4; Mond, Hay, Rogers & Owen, 2006).
- Ondergewicht (voor leeftijd aangepaste BMI onder de norm voor een gezond gewicht) of overgewicht (voor leeftijd aangepaste BMI boven norm voor een gezond gewicht).

Onderzoekopzet

Opzet

Type:	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Actieve controle groep
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland	
Status:	Werving gestart
(Verwachte) startdatum:	08-10-2024
Aantal proefpersonen:	144
Type:	Werkelijke startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO	
Datum:	06-10-2023
Soort:	Eerste indiening
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)
Goedgekeurd WMO	
Datum:	13-06-2024
Soort:	Amendement
Toetsingscommissie:	METC Universitair Medisch Centrum Groningen (Groningen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL84582.042.23